

BİR KIYI YERLEŞİMİ BAĞLAMINDA
HOPA KENT MERKEZİ
FİKİR PROJE YARIŞMASI

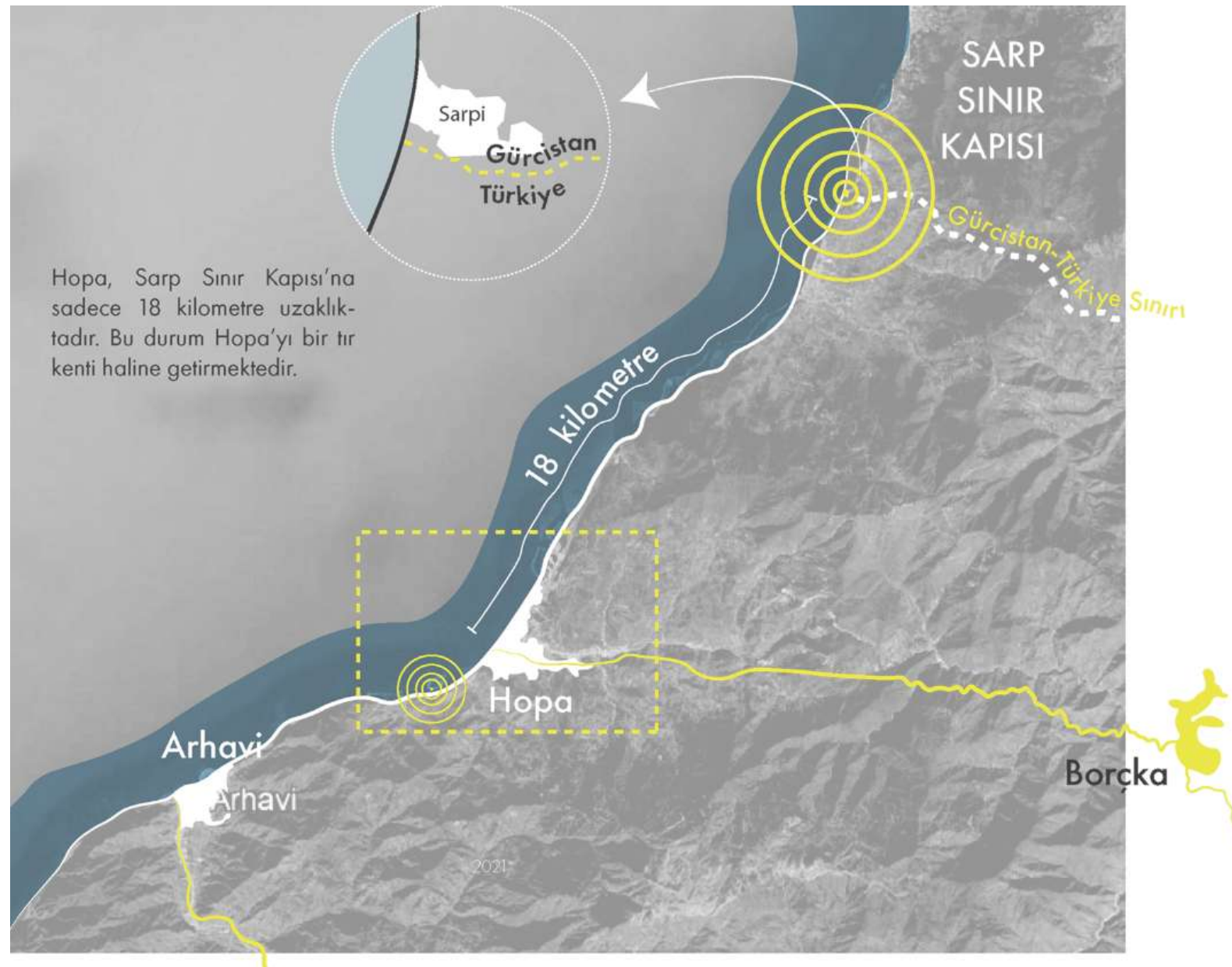
PROJE RAPORU

T+I+R

HOPA'NIN TIRLA DEĞİŞİM HİKAYESİ
TEMSİL + INOVASYON + RİTİM

1. PROJE ALANI TANIMI

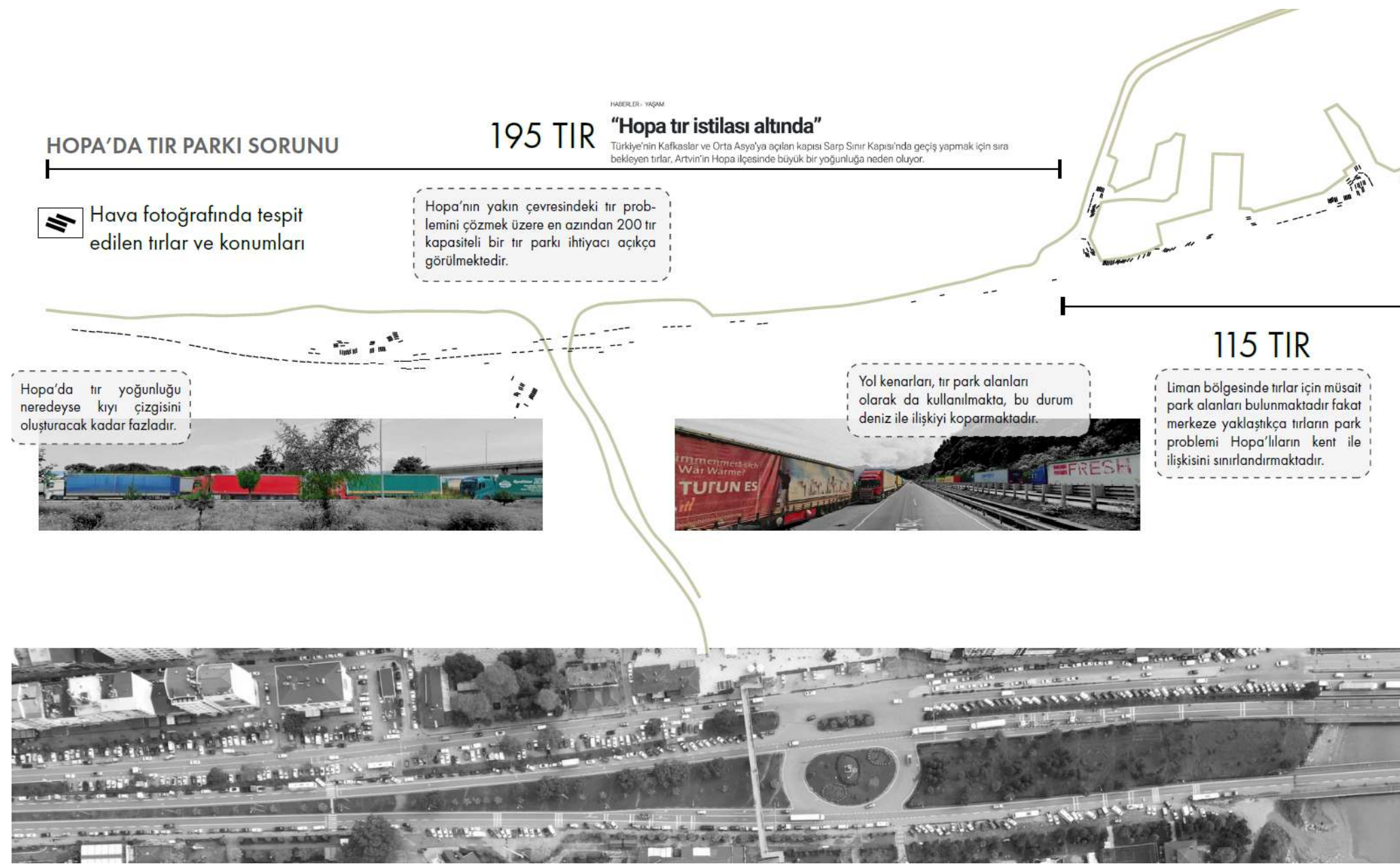
Hopa, Türkiye'nin kuzey doğusunda, Artvin iline bağlı bir kıyı ilçesidir. Karadeniz'in etkileyici doğal güzellikleriyle bezenmiş bu ilçe, yüksek eğimli dağlar ile deniz arasında sıkışmış coğrafyasıyla lineer bir kent olarak dikkat çeker. Doğusunda Kemalpaşa, batısında Arhavi, güneyinde Artvin'in dağlık bölgeleri, kuzeyinde ise Karadeniz ile çevrili olan Hopa, hem doğal güzellikleri ile hem de stratejik önemiyle ön plana çıkmaktadır. Özellikle Sarp Sınır Kapısı'na yakınlığı sayesinde uluslararası ticarete önemli bir geçiş noktası olan ilçe, liman kenti olma özelliğiyle de lojistik ve taşımacılık faaliyetlerinde önemli bir rol üstlenir. Bu stratejik konumun doğal getirileri olduğu kadar dezavantajları da vardır. Ticaret ve lojistik faaliyetler, bölge ekonomisine önemli katkılar sunarak iş imkânlarını artırırken, bölgenin uluslararası bağlantılar açısından daha cazip hale gelmesini sağlar. Ancak yoğun ticaret ve taşımacılık faaliyetleri, çevresel etkileri de beraberinde getirir. Özellikle Karadeniz Sahil Yolu'nun kıyı ekosistemine olan olumsuz etkileri, artan trafik ve altyapı gereksinimleri nedeniyle çevresel ve sosyal sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca, bu yoğunluk, bölgenin doğal güzelliklerini koruma çabalarını zorlaştırırken, yerel halk üzerinde trafik, gürültü ve yaşam alanlarının daralması gibi baskılar da yaratmaktadır.

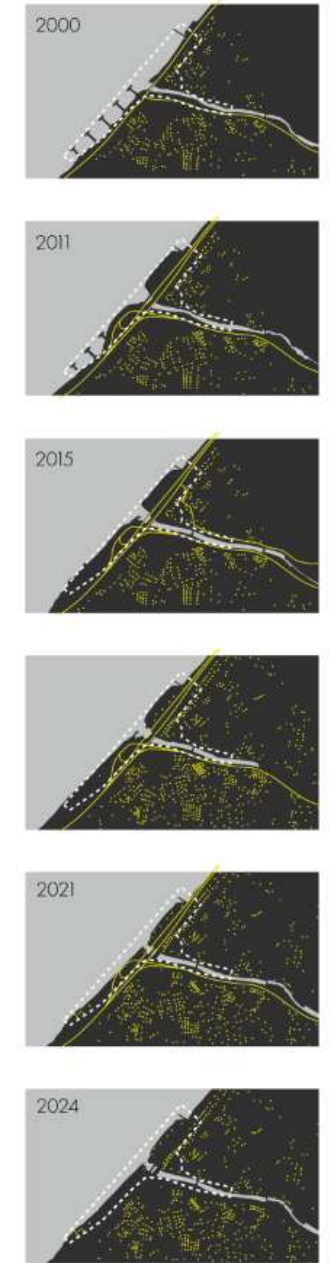
Limn ve Sınır Kenti Hopa

Ayrıca Hopa’da kıyı dolgu alanlarının oluşumu, Karadeniz kıyılarındaki coğrafi ve ekonomik dinamiklerin bir sonucudur. Bölgedeki dolgu alanları karayolunun genişletilmesi ve rekreasyonel alan oluşturmak amacıyla inşa edilmiştir. Özellikle son yıllarda artan ticaret ve ulaşım hacmi, dolgu projelerini hızlandırmış ve dolgu alanının inşasıyla tırlar için yeni yollar yapılmıştır. Ancak bu süreç hem ekosistem üzerinde önemli çevresel etkiler yaratmış hem de kentin deniz ile bağlantısını koparttığı gözlemlenmiştir. Önceleri arkasında yaslandığı dağları, denizle iç içe olan sosyal yaşam ve doğal güzellikleri ile anılan Hopa, zaman içinde “Tır’ların istila ettiği şehir haberleriyle anılan bir kent imajına dönüşmüş, “TIR” kavramı ile anılır olmuştur. Diğer taraftan “TIR” kavramı Hopa’nın coğrafi, ticari ve sosyal dinamiklerini yansıtan derin bir temsil niteliği de taşır. Sarp Sınır Kapısı’na yakınlığı, liman kenti olması ve bölgenin engebeli arazi yapısı nedeniyle kısıtlı park alanlarının bulunması gibi faktörler, "TIR" kavramını Hopa’nın hikâyesinde belirgin bir konuma taşımıştır.

Hopa’daki Tır Sorunu

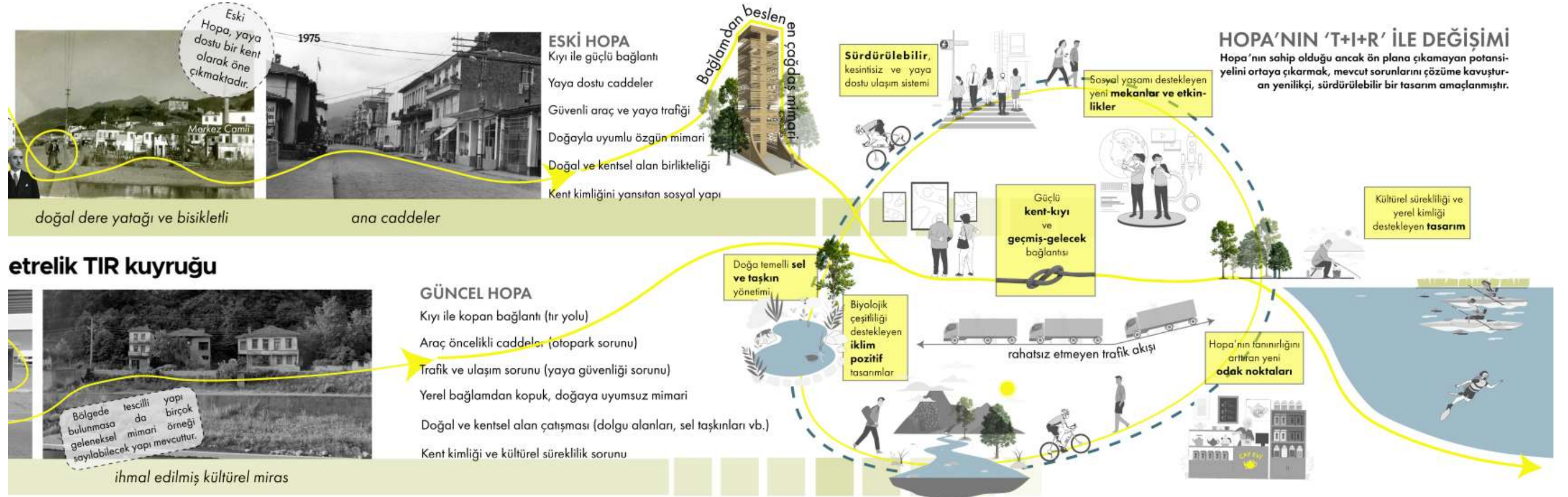

Yıllara Göre Dolgu Alanları

2. PROJE HİKÂYESİ

Geçmişten günümüze Hopa'nın tarihsel gelişimini ele alırken "tır" kavramını sadece bir sorun değil, aynı zamanda bir çözüm anahtarı olarak görmeyi amaçlar. "Tır", yalnızca lojistik bir unsur değil, Hopa'nın ekonomik kimliğini ve sınır kenti olmanın getirdiği stratejik önemini ifade eder. Kelime; **Temsil, Inovasyon ve Ritim (T+I+R) bağlamında, Hopa'nın tarihi kimliğinden ilham alarak, sahip olduğu potansiyelini koruyup geliştirmek ve mevcut sorunlara yaratıcı çözümler üretmek için temel bir kavram olarak ele alınmıştır.**

- **Temsil:** Hopa'nın sadece sorunlarıyla değil, sahip olduğu ve onu temsil eden kültürel mirası ve doğal güzellikleriyle de anılmasını sağlayacak unsurların projede ön plana çıkarılmasını sağlamak.
- **Inovasyon:** Bölgenin mevcut kısıtlamalarına yaratıcı çözümler üreterek, sürdürülebilir ve fonksiyonel mekânlar tasarlama hedefidir. Taşkın riski ve sınır trafiği gibi unsurlar, inovatif yaklaşımlarla kentsel dönüşüme bütünleşmiş edilecektir.
- **Ritim:** Hopa'nın dinamik yaşam temposunu ve sürekli hareket halindeki ticari akışını düzenleyen, mekânsal ve sosyal bir ahenk yaratma arayışıdır.

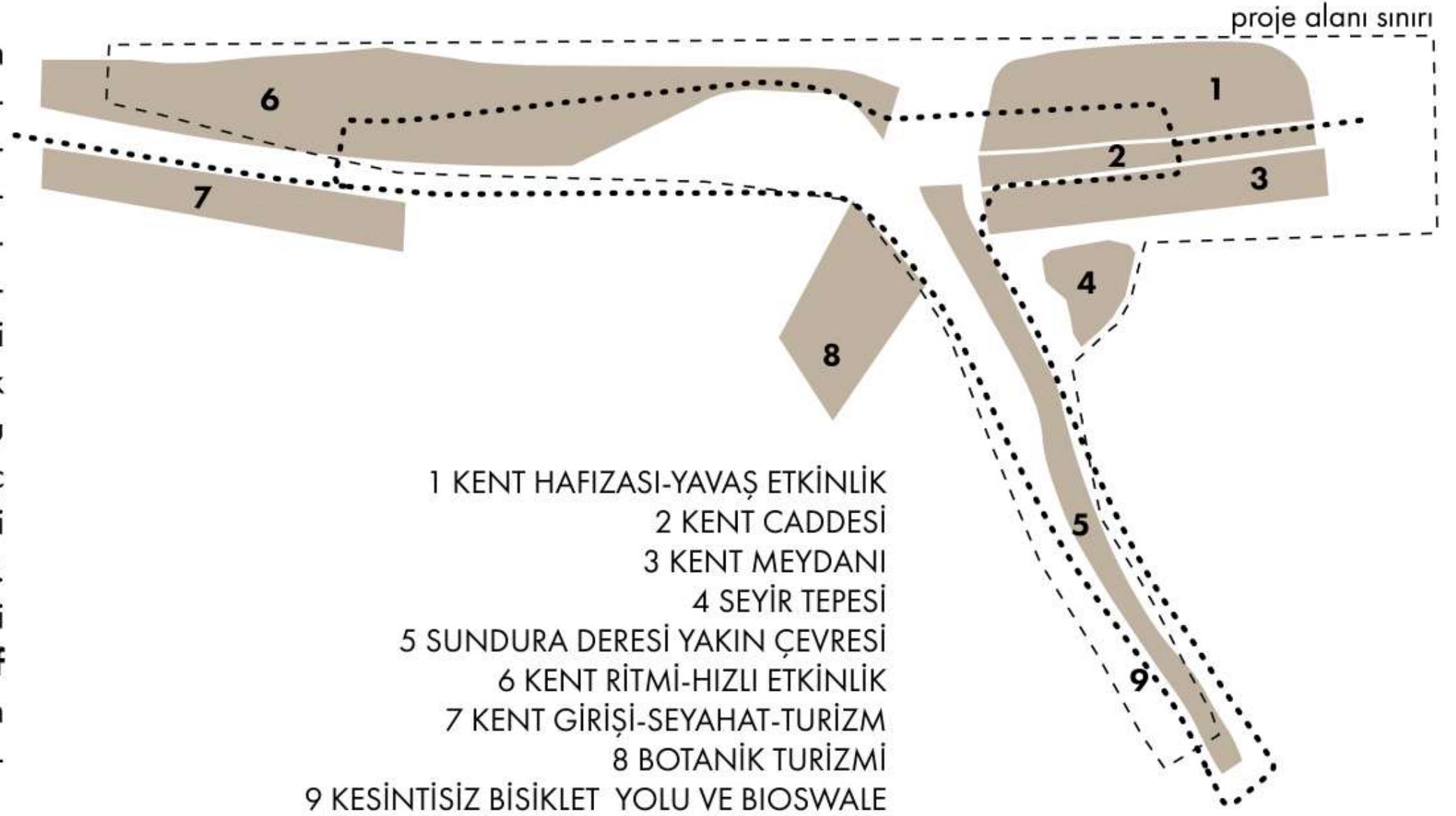

Proje Hikaye Şeması

3. PROJE AŞAMALARI

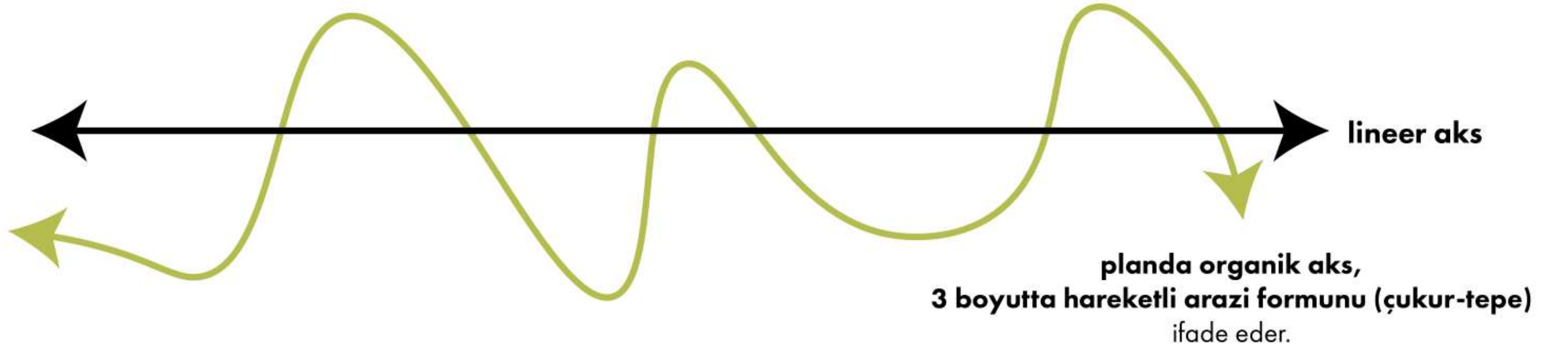
Aşama 1: Odak Oluşturma

Öneri proje alanında yapılan analizler doğrultusunda belirlenen **tematik bölgeler**, yalnızca fiziksel sorunlara çözüm getirmekle kalmayıp, aynı zamanda **mekânsal kimliği** güçlendirerek kullanıcı deneyimini zenginleştirmektedir. Bu odak noktaları, alanın monotonluğunu kırarak farklı yaş, ilgi ve ihtiyaç gruplarına hitap eden seçici deneyim alanları oluşturur. Böylece, ziyaretçiler kendilerini mekâna daha ait hisseder, **keşif duygusu** tetiklenir ve alanın kullanımı günün farklı saatlerinde çeşitlenir.

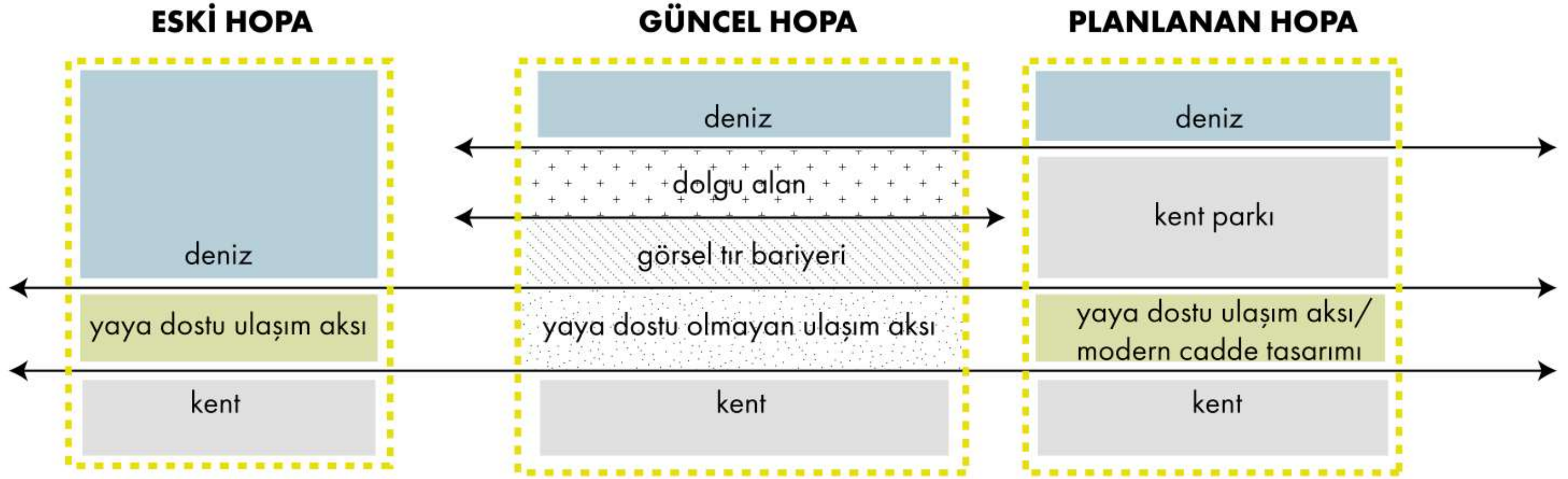
Proje Odakları

Aşama 2: Proje Geometrisi

Proje geometrisi, **lineer ve organik aks**ın kesiştiği iki farklı hareket deneyimini bir araya getirerek dinamik bir mekânsal kurgu oluşturur. Lineer aks, doğrudan ve **hızlı ulaşımı** sağlayarak zaman kaybını en aza indirirken, organik aks **keşif duygusu**nu besleyen, eğlence, dinlenme ve sosyal etkileşim alanlarına yönlendiren bir dolaşım rotası ve mekansal kurgu sunar. Üç boyutta ise hareketli arazi formunu (**çukur ve tepeleri**) ifade eder. Bu iki aksın birleşimi, kullanıcıya hem verimli hem de deneyim odaklı bir mekânsal akış sunarak, fonksiyonel ve duysal çeşitliliği bir arada deneyimleme imkânı tanıyor.

Aşama 3: Güçlü Kıyı-Kent Bağlantısı

Planlanan Hopa'da mümkün olduğunca **yaya dostu ve denizle ilişkili eski Hopa'ya kavuşmak** amaçlanmıştır. Bu nedenle tır yolu yer altına alınarak proje alanına dahil edilmiştir. Deniz ile görsel ilişkiyi kesen tırların aşağı alınması ile kentin denizle olan ilişkisi eskisi gibi kurulmaya devam edecektir.

Aşama 4: Su Yönetimi

1. Yüzeysel Akışı Kontrol Altına Alma

- Bioswale ve biyolojik su tutma alanları, göletler

2. Toprak Yüzeylerini Doğal Su Yönetimine Uygun Hale Getirme

- Tepeler ve çökük toprak yüzeyler, hareketli topoğrafya

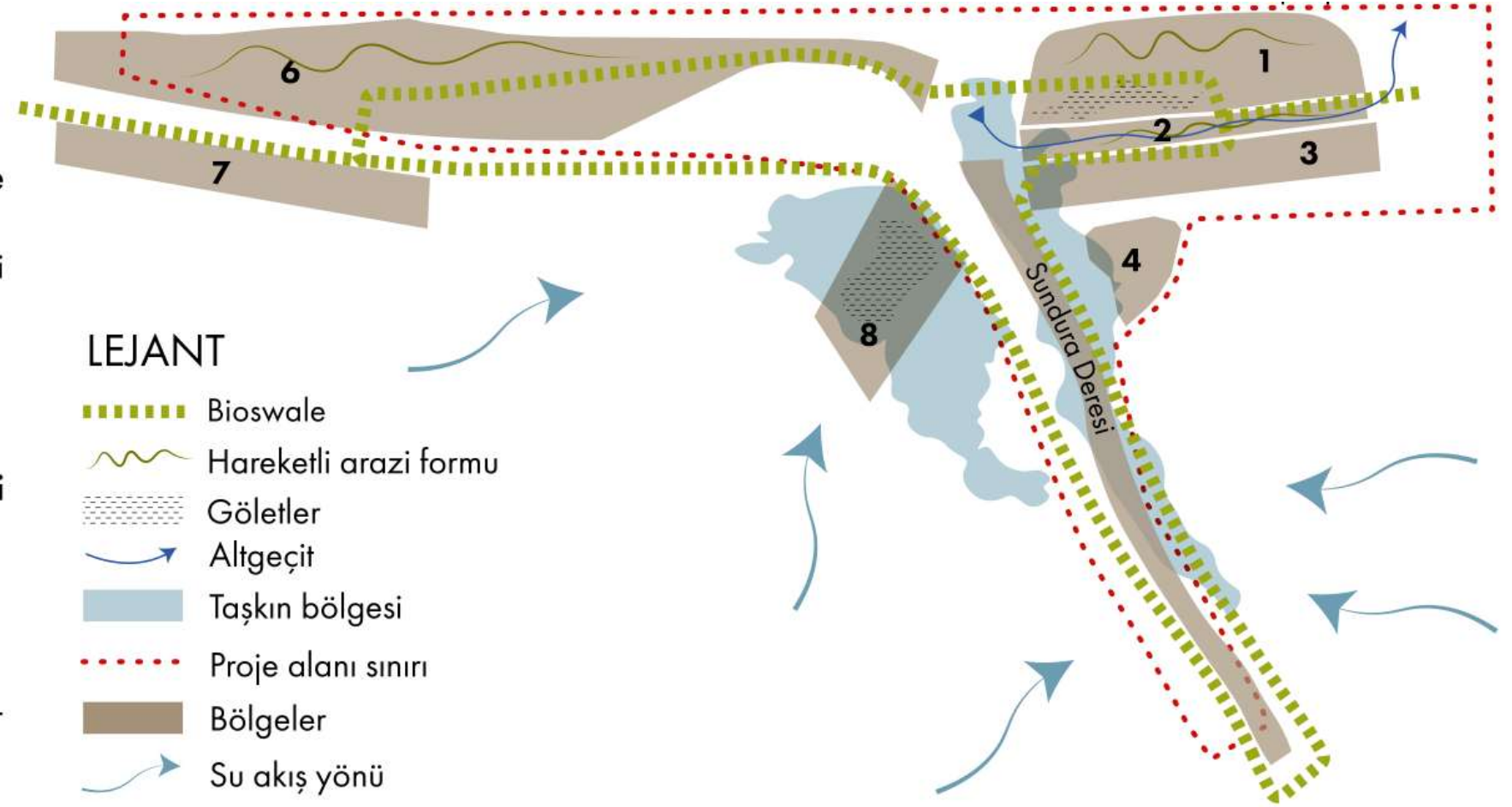
3. Kent İçi Drenaj Sistemi ile Fazla Suyun Yönetimi

4. Dere Yataklarını Koruma ve Geçirimsiz Yüzeyleri minimuma indirme

- Dere yatağındaki mimari yapıların kaldırılması

5. Fazla Suyu Kontrollü Şekilde Denize Tahliye Etme

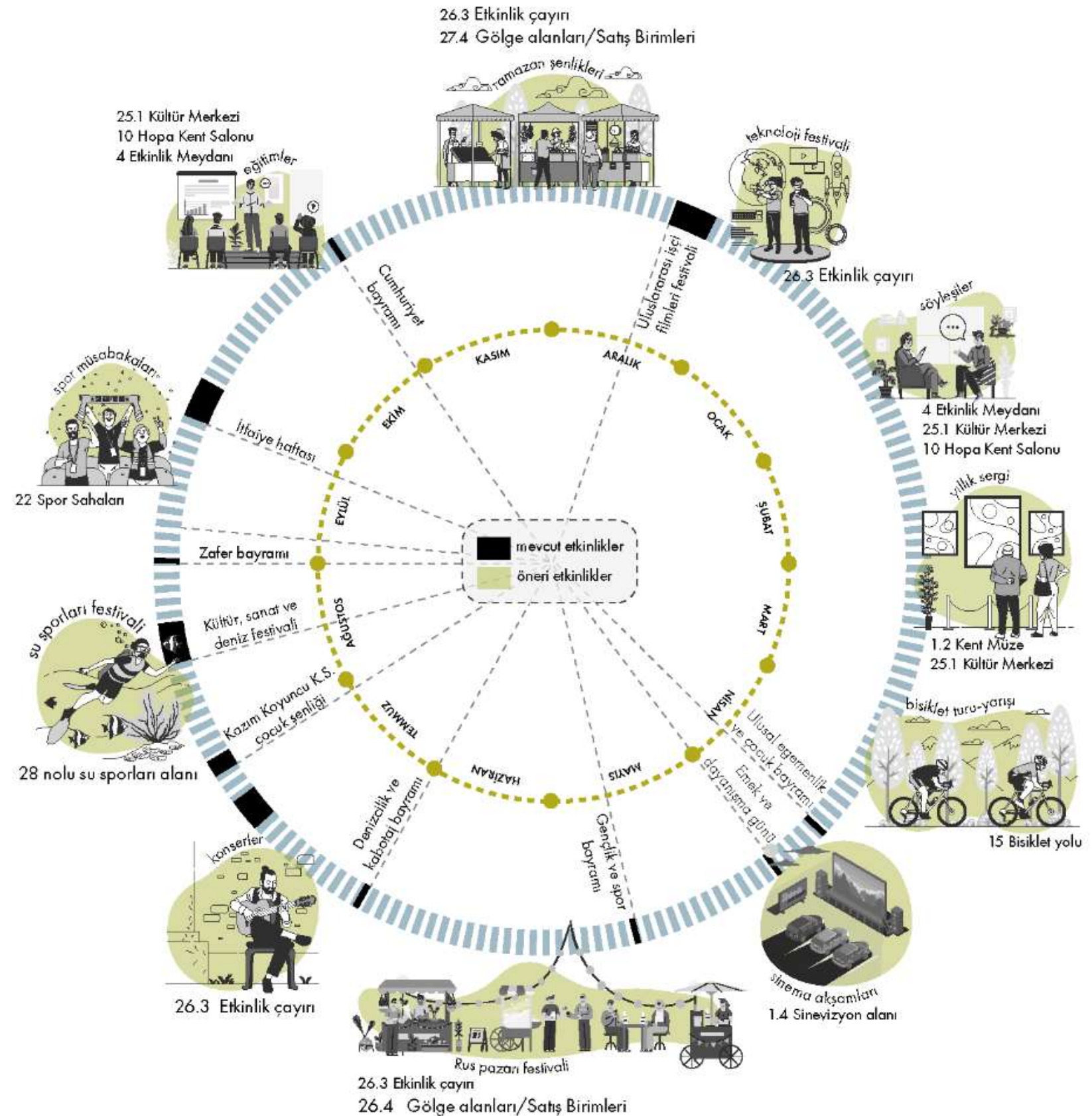
- 2 numaralı bölgede önerilen alt geçitin taşkın zamanlarında fazla suyun tahliyesi için kanal olarak kullanılması

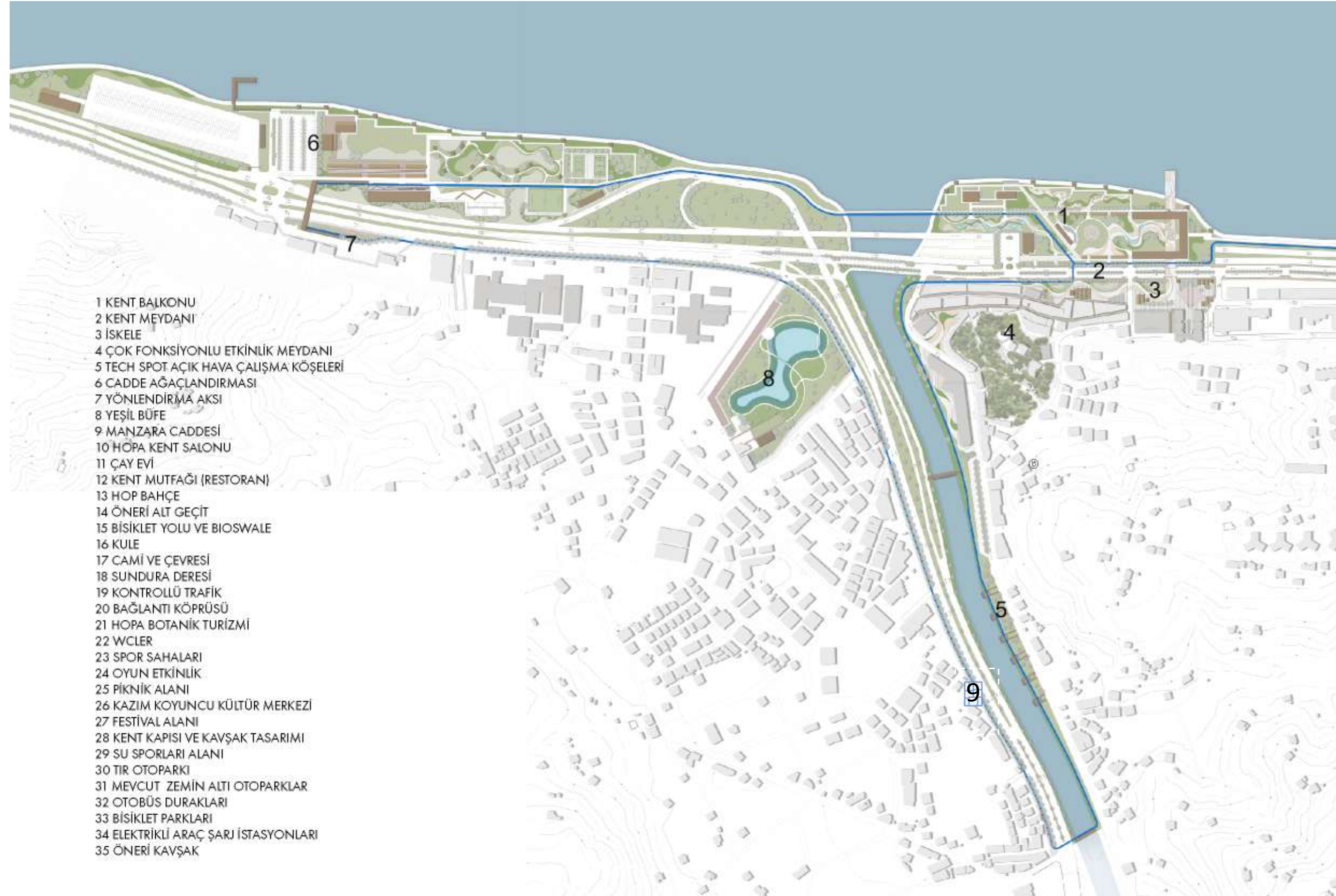
Projede Öngörülen Su Yönetimi

Aşama 5: Sosyal Yaşamı Destekleyen Yeni Alanlar ve Etkinlikler

Hopa'nın gündelik hayat ritmi, yerel kimliği şekillendiren özel günler, festivaller ve toplumsal etkileşimlerle zenginleşmektedir. Bu dinamik yapıyı güçlendirmek ve çeşitlendirmek amacıyla, proje kapsamında yeni alternatif faaliyetler önerilerek bunlara uygun mekânlar oluşturulmuştur. Zamansal planlama ise Hopalıların tasarrufuna bırakılmıştır.

4. PROJE KARARLARI

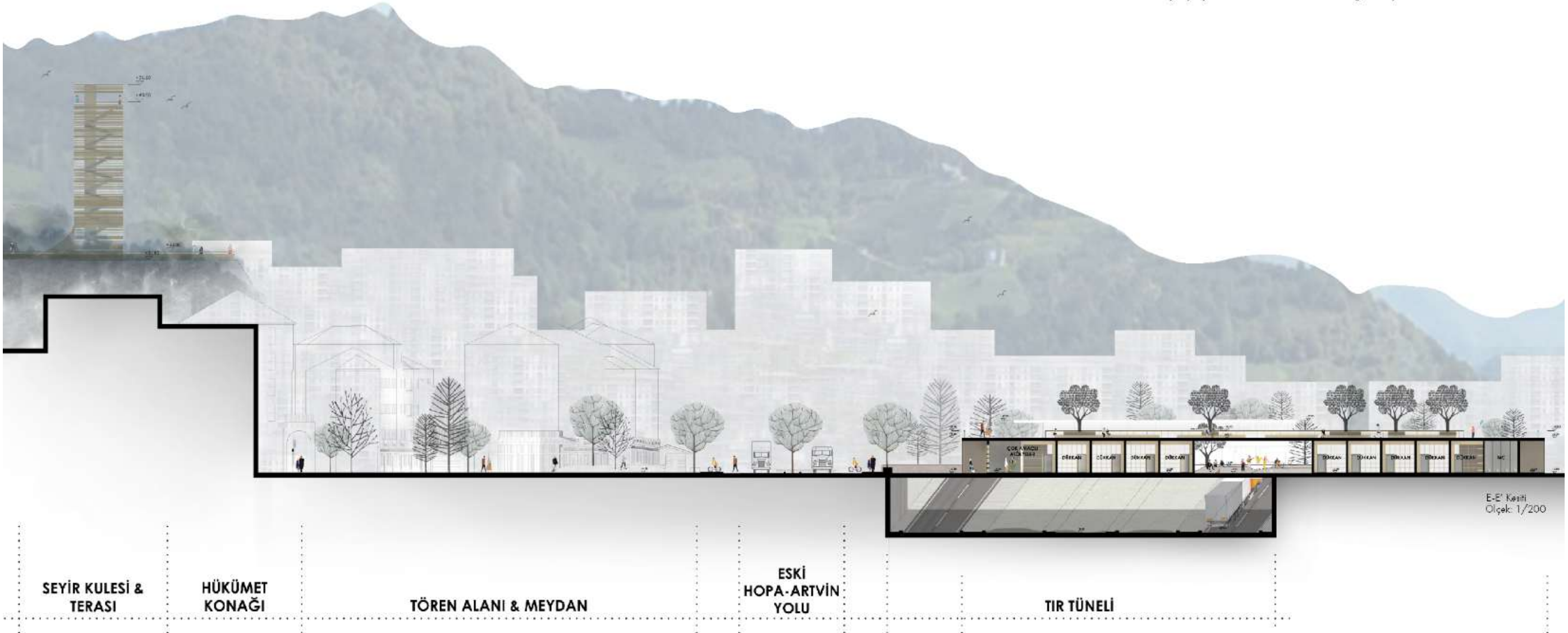
Ana Proje Kararları

A. Üst Ölçek Yaklaşımı

9 farklı odak olarak tanımlanan projede ilk olarak, şehirle deniz kenarını birbirinden koparan Karadeniz sahil yolu, şehir merkezinde alt kota alınmıştır. Bu kısımdaki kavşak ise Odak 7'nin olduğu kent girişi kısmında yeniden çözümlenmiştir Ayrıca şehir merkezinde, trafik gidiş geliş tek şeride düşürülerek trafik yavaşlatılarak, kent merkezinde daha güvenilir yaya kullanımına olanak sağlanmıştır. Özellikle her yerde var olan otopark problemi bu yol üzerinde yola paralel cep otoparkları ile kent merkezinde çözümlenmiştir. Daha önce var olan zemin altı otoparklar korunmuştur. Park kullanımı için ayrıca otopark tasarımı Odak 1'de tasarlanmıştır. Karadeniz sahil yolu merkezdeki kavşak ve alt geçit dışında korunmuştur. Özellikle ticari faaliyetlerin yoğun olduğu camiyi de içine alacak şekilde ticari aksta var olan araç yolları kontrollü hale getirilmiştir. Bu araç yolları günün belirli saatlerinde açılarak servis için kullanılacaktır. Alan içerisinde kent merkezinde belediyenin önünde bulunan, imar durumunda yeşil alan görülen park alanında bulunan yapılar kent-sahil kesintisiz bağlantı için kaldırılmıştır. Sundura Deresi kenarındaki yapıların da taşkın riskinden dolayı kaldırılması önerilmiştir. Onun dışında kalan mimari yapılara dokunulmamıştır. Alan içerisinde Odak 8'de yer alan bölge, imar paftalarında yeşil alan olarak görülmektedir. Güncel durumda tırların park ettiği atıl bir vaziyette yer alan bu alan, Botanik Turizm Alanı olarak kullanılmıştır. Bu odak noktası Hopa'nın özellikle dışarıda tanınırlığını artıracak yeni bir çekim noktası olarak önerilmiştir.

GÜÇLÜ KENT-KIYI BAĞLANTISI

Kent ile kıyı arasındaki bağlantıyı güçlendirmek adına, karayolu zemin altına alınarak üst kotta kesintisiz bir kamusal alan oluşturulmuştur. Böylece, sahil hattı ile kentsel doku arasında fiziksel bir bariyer ortadan kalkmış, yaya ve bisiklet yolları aracılığıyla erişilebilir, akışkan bir mekânsal kurgu sağlanmıştır. Kentin tepe noktasında konumlanan kule, hem görsel bir odak noktası hem de bir seyir noktası olarak işlev görerek, kıyı deneyimini kentsel belleğe entegre etmiş ve kent-kıyı ilişkisini dikeyde de güçlendirmiştir. Bu müdahaleler sayesinde, kıyı yalnızca bir sınır değil, kentin yaşayan bir uzantısı haline gelmiştir.

B. Proje Fonksiyonları

ODAK 1: KENT HAFIZASI (YAVAŞ ETKİNLİK)

Bu odak noktası özellikle şehirde koşturmacı içinde olan insanlar için tasarlanan, yavaş ve kısmen daha sakin aktivitelerin olduğu alanlardır. Karadeniz sahil yolunun altta alınmasıyla genişleyen bu alan daha kullanışlı bir hale gelerek, şehirle güçlü bir bağlantı kurar.

1. Dolgu Alanına Genel Bakış

Kent Balkonu

Alandaki sembolik yapı, denizi, kent merkezini ve park alanını kucaklayan bir "kent balkonu" kimliğine sahiptir. Kent merkezinden denize uzanan iskeleyle kesişim noktasında yer alan bu yapı, hem fonksiyonel hem de estetik bir odak noktası oluşturur. Altında hediyelik eşya satışı için mini dükkânlar, sine geniş görüşlülük alanı ve kent kimliğini yansıtan sembolik öğelerin sergilendiği rampa yer alan cam cepheli bir sergi bulunur. Üst kotu, etkileyici bir manzara sunan seyir alanı olarak hizmet verirken, meydanadaki gösteriler sırasında oturma alanlarıyla bir seyir balkonuna dönüşür.

Kent Balkon, Dükkânlar, İskele, Kuru Havuz, Oturma Alanları, Yerel Bitki Alanları ve Çayır Yüzeyler

İskele

Eski iskele anısına tasarlanan iskele, kenti denizle buluştururken geçmişin izlerini geleceğe taşır. Kent merkezinden başlayarak, Hocanın denizini temsil eden dalga formları ve dağlarını simgeleyen yeşil tepelerle denize uzanan yeni iskele, hem kent merkezi hem de geçmişle güçlü bir bağ kurar. İskele boyunca zemine yerleştirilen LED ışıklarla belirginleşen aks, denizle bütünleşen kademeli oturma alanları ve deniz üzerinde yürüme imkânı sunan ağ sistemiyle son bulur; böylece ziyaretçilere denizi daha yakından denetimleme fırsatı sunar. Bu iskele aynı zamanda şehir merkezini denize kavuşturan üçlü bir akstır.

Çok Fonksiyonlu Etkinlik Meydanı

Etkinlik alanları, keskin sınırlarla tanımlanmaz; bunun yerine, döşeme farklılıklarıyla birbirinden ayrılır. Zeminde kullanılan bu tasarım yaklaşımı, mekânlara kullanım açısından esneklik kazandırırken erişilebilirliği de destekler. Bu esnek ve adaptif tasarım, çok yönlü kullanımı destekleyerek, mekânın dinamizmini artırır.

Tech Spot Açık Hava Çalışma Köşeleri

Tech Spot’lar, özellikle uzaktan çalışanlar, öğrenciler, freelancerlar için tasarlanmıştır. Doğanın sakinliği ile teknolojinin sunduğu kolaylıkları birleştirerek, verimli bir çalışma alanı ve ilham verici bir atmosfer yaratır.

Yeşil Büfe

Yapı, diğer yeme içme mekânlarından ayrı olarak özellikle ortadaki serbest etkinlik alanına hizmet için tasarlanmıştır. Tüm alanın ön içki – hızlı yeme içme imkânı sunarken, aynı zamanda doğa içinde keyifli bir dinlenme fırsatı sunar.

Manzara Caddesi

Proje alanı boyunca uzanan, Hopa’ya özgü bitkilerle bezenmiş lineer yürüyüş aksına farklı noktalarda konumlandırılmış, deniz köşkleri ve fitnessi aydınlatmalar eşlik eder.

Kent Mutfağı (Restoran)

Hopa’nın gastronomi kültürünü ve geleneksel yemeklerini temsil edecek olan ‘Kent Mutfağı’, hem bölge halkını geçmişten günümüze taşınan lezzetlerle buluşturmayı hem de yerli ve yabancı ziyaretçilere unutulmaz bir gastronomi deneyimi sunmayı hedefler.

Önerilen Alt Geçit

TEKNOLOJİ TEMELLİ SEL VE TAŞKIN YÖNETİMİ

Hopa'ya önerilen alt geçit sistemi, taşkın anlarında fazla suyun kontrollü bir şekilde tahliye edilmesini sağlar. Normal koşullarda araç yolu olarak kullanılan bu altyapı, yoğun yağışlarda suyun denize aktarılmasını sağlayan bir kanal işlevi görerek sel riskini minimize eder. Böylece hem ulaşım sürekliliği korunur hem de taşkın yönetimi ek bir alan gerektirmeden, mevcut kentsel dokuyla uyumlu bir şekilde sağlanmış olur.

1. Dolgu Alanı ve Yer Altından Geçmesi Önerilen Tır Tüneli

Hopa Kent Salonu

Kentte yaşıyan farklı grupların bir araya gelmesini sağlayacak, sıcak ve samimi bir kapalı toplanma alanı tasarlanmıştır. Bu alan, bir toplantı yeri olmanın ötesinde, Hopa'nın sosyal, kültürel ve ekonomik dokusunu yansıtan bir buluşma noktası olmayı hedefler. Örnek olarak Hopa ve çevresinde önemli bir geçim kaynağı olan çay tarımı ile ilgili toplantılara, kent için alınacak kararların ortak akılla belirlendiği buluşmalara, eğitim ve bilgilendirme etkinliklerine ev sahipliği yapar.

Kent Salonu, Tepe ve Çukur Alanlar, Yerel Bitkiler

Çay Evi

Bu mimari projede, Hopa'nın kimliğini yansıtan konik bir “Çay Evi” yapısı tasarlanmıştır. Deniz kenarında konumlanan bu yapı, bölgenin geleneksel göz dolma cephelerinden ilham alarak şekillendirilmiş ve yerel motifleri yalnızca estetik bir unsur olarak değil, tasarımın işlevsel bir parçası haline getirmiştir. Geleneksel göz dolma sistemleri, yapıda yeniden yorumlanarak sergileme elemanlarına dönüştü ve çayın üretim sürecini anlatan dinamik mekânlara evrildi.

Çay Evi, Kent Mutfağı, İskele ve Yerel Bitkiler

Hop Bahçe

Hop teriminin literatürde yer aldığı gibi güzel manasında isimlendirilen ‘Hop Bahçe’, Hopa’nın doğal güzelliklerini ve ekolojik değerlerini yansıtan, yöreye özgü bitkilerin sergilendiğı, etrafı tepeler ve kayalarla çevrili özel bir alandır. Doğal su tutma alanlarında toplanan su, yer altı drenaj sistemiyle su depolarına yönlendirilirken; alan, sürdürülebilir bir çevre anlayışı sunar. Bu bahçe, hem doğayla iç içe bir oyun alanı hem de Hopa’nın ekolojik mirasını hatırlatan bir etkinlik alanıdır.

Hop Bahçe

Hop Bahçe'nin Biyolojik Gölete Dönüşümü

Bağlantı Köprüsü

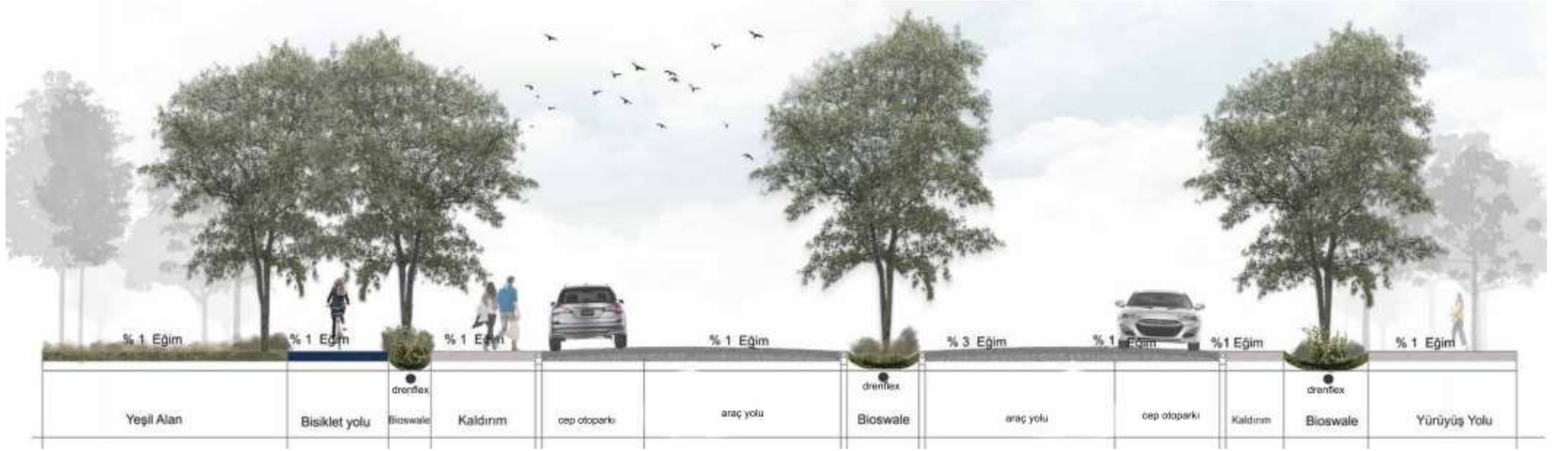
İki dolgu alanını birbirine bağlayan ve bisiklet ile yaya ulaşımını kesintisiz hale getiren bu ahşap köprü, ince kesitli çelik konstrüksiyon ayaklarıyla dere akışına müdahale etmeden tasarlanmıştır. İşlevsel bir geçiş noktası olmanın ötesinde, derenin şehre doğru uzanan derinliğini ve denizin ufkunu izleme imkânı sunan bir seyir noktası olarak kente estetik ve rekreatif bir değer katmaktadır.

1. Dolgu Alanına Genel Bakış (1. Ve 2. Dolgu Alanını Birbirine Bağlayan Köprü, Tır Tüneli İçin Alt Geçit)

ODAK 2: KENT CADDESİ

Hopa'nın modern yüzünü yansıtan, güvenilir erişilebilir, yaya dostu, ağaçlandırılmış ve ışıklandırılmış araç yoludur. Araç yol boyu paralel cepler sayesinde anlık park eden araçlar için de otopark çözümü sunmaktadır.

Kent Caddesi Kesiti

Kent Caddesi ve Bisiklet Yolu

ODAK 3: KENT MEYDANI

Belediye binası ve camiyi, ticari yapıları da içine alan kent merkezi için tasarlanan, gölge elemanlı, ağaçların ve yeşil tepelerin eşlik ettiği caddeden geçip gidenler için dinlenme ve sirkülasyon mekanlarının olduğu kısımdır. Bu alandaki binaların arasında yer alan yollar yayalaştırılarak, günün belirli saatlerinde servis için kullanıma açılacaktır.

Dükkanlar & Oturma Birimleri & Örtü Elemanları & Tepeler

Tören Alanı & Belediye Binası & Dükkanlar & Yönlendirme Aksı

Hopa Camii ve Çevresi

Hopa Camii, mevcut haliyle özgün karakterini büyük ölçüde yitirmiş, yeterince korunamamış bir tarihi yapıdır. Ancak, bölgedeki diğer tarihi camiler incelenerek, yapının muhtemel özgün kimliği üzerine kapsamlı bir analiz yapılmıştır. Bu değerlendirmeler doğrultusunda, caminin geçmişini ve mimari değerlerini yeniden canlandırmaya yönelik özenli müdahale önerileri geliştirilmiştir.

HOPA MERKEZ CAMİİ RESTORASYON KARARLARI

MÜDAHALE ÖNERİLERİ

1. Muhdes yapıların kaldırılması.
2. Klima dış ünitelerinin kaldırılması.
3. Özgün kiremit çatı uygulaması.
4. Pencere ve kapıların özgün malzeme ile değiştirilmesi.
5. Cami çevresi peyzaj düzenlemesi.
6. Tuvalet ve şadırvanların uygun yere yeniden inşası.
7. Erişilebilir camii girişi tasarımı.
8. Cephedeki muhdes kaplamaların kaldırılması.

Hopa Merkez Camii'nin özgün özellikleri tam olarak belirlenememekle birlikte, Hopa, Arhavi ve Borçka gibi yakın çevredeki cami tipolojileri incelendiğinde ortak birçok özellik ortaya çıkmıştır. Caminin ulaşılabilen en eski fotoğrafı 1953 yılına ait bir fotoğraftır. Genel kütle, cephe ve çatı özellikleri bakımından Artvin'deki diğer cami örnekleri ile benzerdir.

	1. Ortacalar Köyü Camii, Arhavi, Artvin	2. Muratlı Köyü Camii, Borçka, Artvin	3. Esenkırı Köyü Yukarı Camii, Hopa, Artvin	4. Orta Hopa Camii, Hopa, Artvin	5. Arhavi Merkez Camii	Hopa Merkez Camii, 1953	Hopa Merkez Camii, 2024
Yapım yılı	1757	1846	1861	Geç 19.yy	Geç 19.yy	1953	2024
Gövde tekniği	Yığılma taş + Göz dolma	Yığılma taş	Yığılma taş	Yığılma taş	Yığılma taş	Yığılma taş	Yığılma taş
Gövde malzemesi	Kesme taş + Yontma taş	Kesme taş	Kesme taş + Yontma taş	İnce yonu kesme taş	Kesme taş + Yontma taş		
Çatı malzemesi ve tekniği	Kiremit, kırma	Kiremit, kırma	Bağdadi kubbe	Kiremit, kırma	Kiremit, kırma	Kiremit, kırma	Kırşun kaplama, kubbe
Son cemaat yeri	-	Yok	-	Yok	Sonradan eklenmiş	Yok	Sonradan eklenmiş
İç mekanda kubbe	Yok	-	Yok	Var	Var	Var	Var
Pencere ve kapı malz.	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap	Ahşap + PVC

Kaynak: E.O. Çakıröglü, B. Çakıröglü, T. Taşdemir / AÇÜ Orman Fak. Derg. 24(1): 227-248 (2023)

Yönlendirme Aksı

Zeminde farklı malzeme ile tanımlanan, formunu denizin dalgasından alan, kent merkezinden başlayarak, iskeleyle kadar güçlü bir yol bağlantı olarak kullanılan , zeminde ledlerle ışıklandırılmış yol aksıdır.

Kontrollü Trafik

Günün belirli saatlerinde servis yolu olarak araç trafiğine açılan bu cadde, diğer zamanlarda tamamen yayalaştırılarak kentin ticaret aksını destekleyen dinamik bir kamusal alan haline gelecektir. Bu esnek kullanım modeli, lojistik ve hizmet araçlarının erişimini sağlarken, belirlenen yaya saatlerinde caddeyi güvenli ve keyifli bir alışveriş, sosyalleşme ve kent deneyimi alanına dönüştürecek

ODAK 4: SEYİR TEPESİ & KULESİ

Hopa'nın şehir merkezinde, tüm sahili görecek üst kotunda yer alan panoramik yükseltilmiş seyir amaçlı ahşap kulenin olduğu kısımdır. Bu kısım yine Hopa halkı ve ziyaretçiler için sembolik bir çekim noktası olarak tasarlanmıştır. Kule, çevresindeki manzarayı en iyi şekilde sunarak, şehri ve doğayı farklı bir perspektiften keşfetme imkânı sağlar.

Seyir Tepesinde Yer Alan Ahşap Kuleden Kente Bakış

ODAK 5: SUNDURA DERESİ VE YAKIN ÇEVRESİ

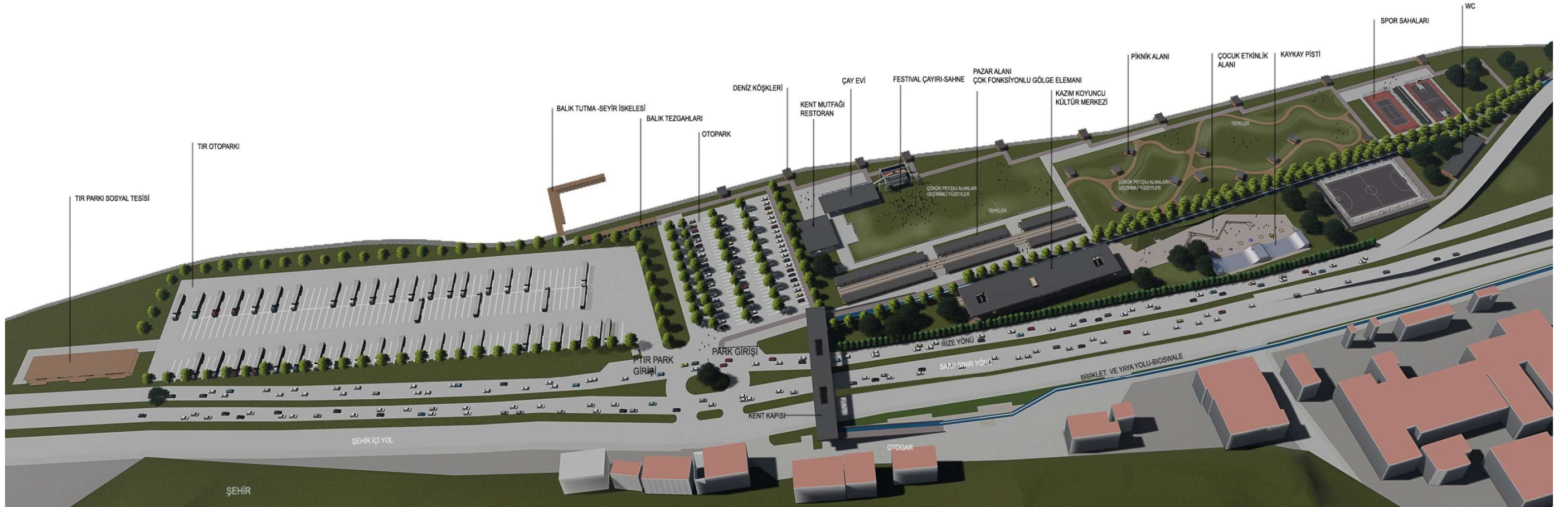
Sundura Deresi'nin taşkın riskini azaltmak ve doğal ekosistemini iyileştirmek amacıyla, dere yatağında yer alan tüm geçirimsiz yüzeyler ve yanlış konumlandırılmış mimari yapılar Q500 kesitine göre kaldırılmıştır. Mevcut dere kesiti korunarak, suyun doğal akışını destekleyen geçirgen biyolojik su tutma alanları oluşturulmuştur. Dere boyunca ahşap teraslama ve platformlar önerilerek rekreasyonel kullanıma imkan tanınmıştır. Ayrıca, ağaç kanopileri, çalı grupları ve doğal çayır alanlarıyla zeminde geçirgen yüzeyler artırılmış, böylece su tutma kapasitesi yükseltilerek taşkın riski minimize edilmiştir. Çevreden dereye gelen yüzey akışını dengelemek için oluşturulan tampon bölgeler sayesinde, sürdürülebilir ve dirençli bir su yönetimi modeli hayata geçirilmiştir.

Sundura Deresi

ODAK 6: KENT RİTMİ (HIZLI ETKİNLİK)

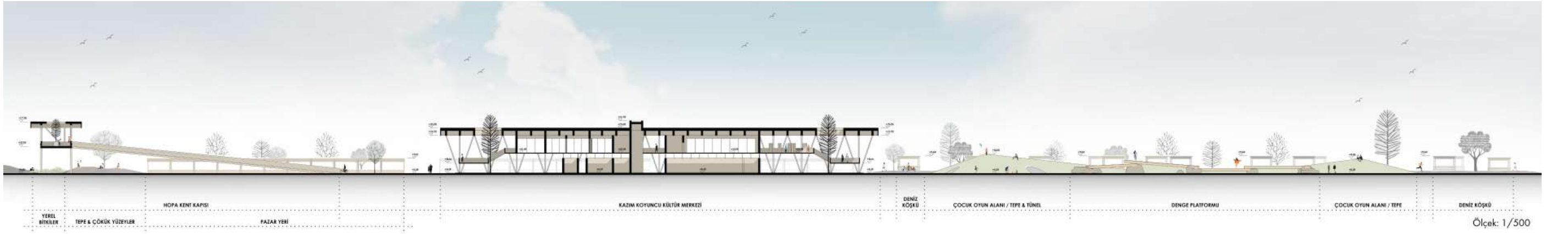
Sonradan inşa edilen bu dolgu alını, tüm alanın en ritmik kısmıdır. Köprüyle ve bisiklet-yaya yolu ile odak 1 3 dolayısıyla kent merkezine bağlanır. Bu alan daha çok ulusal ve uluslararası konferans ve etkinliklere, konserlere ev sahipliği edecek odak olarak düşünülmüştür. İçerisinde barındırdığı yapılar da ona göre konumlandırılmıştır. Etkinlikler dışında ise günlük hayat ritmine eşlik etmek için alanda piknik alanları, çocuk etkinlik alanları tasarlanmıştır.

2. Dolgu Alanına Genel Bakış

1. Dolgu Alanı, Kesit 1

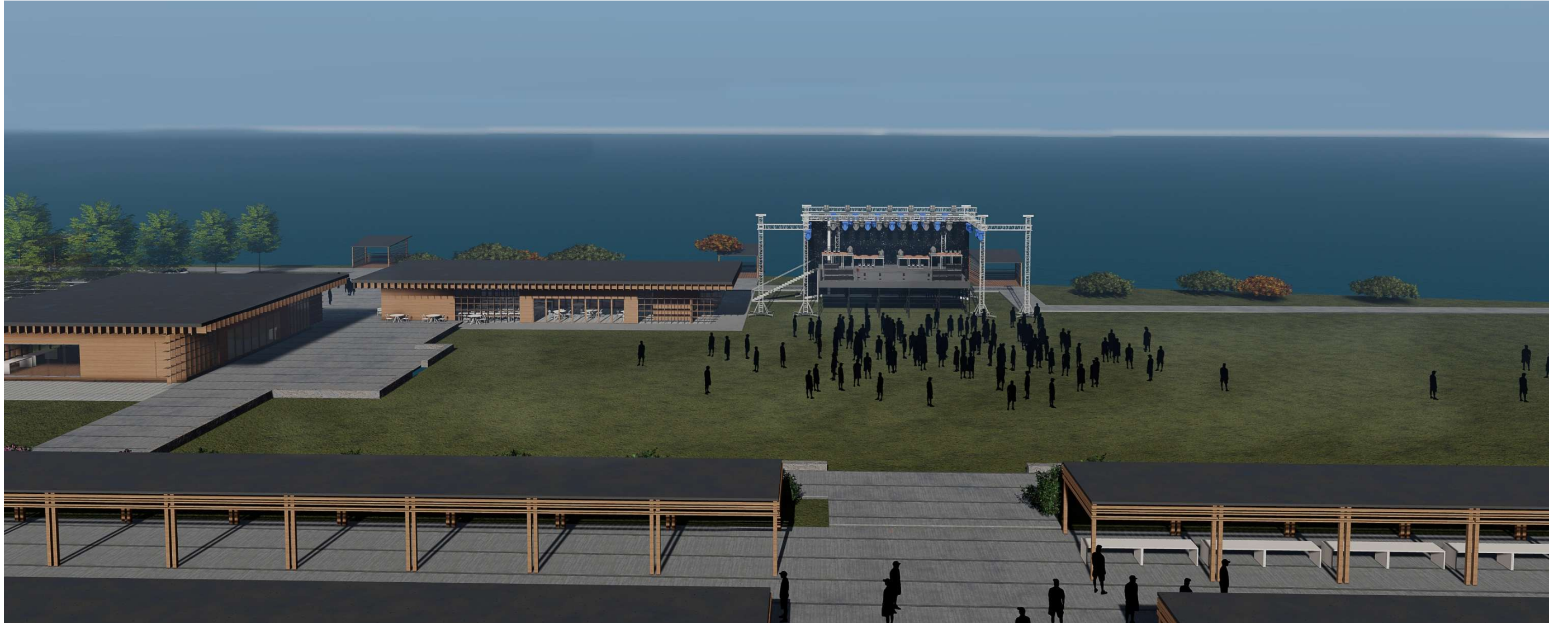

1. Dolgu Alanı, Kesit 2

Festival Alanı

Bu rekreasyon alanı, çim tepeleri ve duvar üstü oturma alanlarıyla çevrili açık bir etkinlik alanı olarak tasarlanmıştır. Festival dönemlerinde portatif sahne kurularak etkinlik çayırına dönüştürülebilen bu alan, normal günlerde serbest etkinlikler, uçurtma uçurma, çim üzerinde dinlenme gibi aktiviteler için kullanılabilir. Gölge alanlar, festival günlerinde alışveriş dükkanlarına dönüşebilecek şekilde planlanmıştır. Yeme-içme ihtiyaçlarını karşılamak üzere yerel mimariyle uyumlu bir kafe ve restoran da bu alanda yer almaktadır.

Oyun Etkinlik Alanı, projede genel tasarıma uygun olarak, standart oyun gruplarından ziyade, çocukların eğlenerek öğrenebileceği özgün bir deneyim alanı olarak planlanmıştır. Alan, her yaştan çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimine katkı sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Çocuklar için tırmanma ve asılma deneyimi sunan tırmanma duvarı, denge kurmayı teşvik eden farklı ebatlardaki küreler, zıplama imkânı sağlayan trampolinler, kayma ve yuvarlanma için yeşil tepeler gibi çeşitli aktiviteler sunulmuştur. Tepeler içinde çocukların keşfe çıkabileceği tüneller yer almaktadır. Çocuklar ve yetişkinler için paten pisti de tasarlanmış olup, çevresinde küp şeklinde oturma üniteleri yer almaktadır. Zemin ise steril kumdan, doğal yapıda tasarlanmış olup, güvenli ve eğlenceli bir alan sunar.

Çay Evi, Kent Lokantası, Pazar Yeri ve Festival Alanı

Piknik Alanı

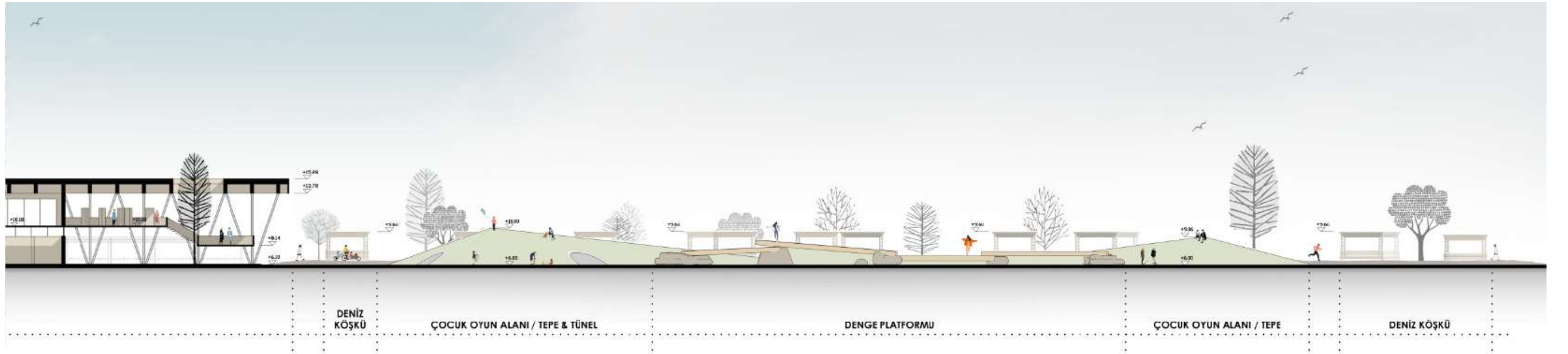
Yapay olarak oluşturulmuş tepeler ve çökük toprak yüzeyleri içinde gizlenmiş, yükseltilmiş ahşap yürüyüş yolları ile birbirine bağlanan, üzeri örtülü bahçe köşklerinden oluşan bir piknik alanı tasarlanmıştır. Bu alan, sadece estetik bir görünüm sunmakla kalmaz, aynı zamanda çocuklar ve yetişkinler için eğlenceli bir oyun alanına dönüşür. Tepeler ve çukurlarda saklambaç oynamak, üzerinde uzanılan çim tepelerde dinlenmek veya çökük peyzaj alanlarında yuvarlanmak gibi doğal eğlenceler sunar. Çim yerine doğal çayır alanlarının tercih edildiği bu arazi tasarımı, hem sürdürülebilirliği destekler hem de vejetasyon çeşitliliğini artıran, doğal su tutma özelliğine sahip geçirgen yüzeyler sunar.

Spor Sahaları

Alan içinde 1 adet basketbol, 1 adet voleybol ve halı saha önerilmiştir

Oyun Etkinlik

Oyun Etkinlik Alanı, projede genel tasarıma uygun olarak, standart oyun gruplarından ziyade, çocukların eğlenerek öğrenebileceği özgün bir deneyim alanı olarak planlanmıştır. Alan, her yaştan çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimine katkı sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Çocuklar için tırmanma ve asılma deneyimi sunan tırmanma duvarı, denge kurmayı teşvik eden farklı ebatlardaki küreler, zıplama imkânı sağlayan trampolinler, kayma ve yuvarlanma için yeşil tepeler gibi çeşitli aktiviteler sunulmuştur. Tepeler içinde çocukların keşfe çıkabileceği tüneller yer almaktadır. Çocuklar ve yetişkinler için paten pisti de tasarlanmış olup, çevresinde küp şeklinde oturma üniteleri yer almaktadır. Zemin ise steril kumdan, doğal yapıda tasarlanmış olup, güvenli ve eğlenceli bir alan sunar.

Oyun & Etkinlik Alanı Kesiti

Kâzım Koyuncu Kültür Merkezi

İsmi; kişiliği, müziği, Karadeniz kültürüne katkısı ve doğaya olan sevgisi ile başta Hopa halkı olmak üzere tüm Türkiye'nin sevdiği sanatçı Kâzım Koyuncu'dan almıştır. Yapı O'nun mirasını yaşatırken, insanları bir araya getiren sıcak ve samimi bir atmosfer sunar. Yapı içerisinde konser, tiyatro ve söyleşiler için çok amaçlı bir salon; Hopa'nın kültürel mirasını sergileyen sergi alanları; Kâzım Koyuncu'ya ait kişisel eşyaların, fotoğrafların ve arşivlerin sergilendiği özel bir bölüm bulunmaktadır. Ayrıca, resim, müzik, tiyatro gibi yaratıcı sanat etkinliklerine ve ahşap oyma ile dokuma gibi geleneksel sanatlara yönelik atölyeler yer almaktadır. Araştırma kütüphanesi, çalışma alanları, seminer odaları, mescit ve WC gibi birçok işlevsel mekan da merkezin bir parçasıdır. Denizle görsel bağlantı sağlayan panoramik balkonlar ve geçirgen cam cepheler, ahşap yapısı doğaya uyumu temsil eder. Yapının tamamı yeniden kullanılabilir malzemelerden oluşur. Yağmur suyu toplama sistemleri ve güneş panelleri gibi  evre dostu unsurlarla donatılan bu kültür merkezi, Hopa için yeni bir cazibe merkezi olmayı hedeflemektedir. Karadeniz yerel mimarisinde sıkça kullanılan serenderlerden ilham alınarak tasarlanmış yapı, alt kısmı zeminle bağlantısı koparılarak zeminde elde edilen boş alan da açık alan sergi, kokteyl gibi birçok etkinliğe ev sahipliği yapacaktır. Yapının önünde tasarlanan sis efektli, ışıklı fıskiye havuz, ayrıca görsel bir tasarım olarak yerini almıştır.

Kâzım Koyuncu Kültür Merkezi ve Hopa Kent Kapısı (arkada)

Su Etkinlik Alanı

Hopa’da balıkçılık, hem önemli bir geçim kaynağı hem de Karadeniz kültürünün önemli bir parçasıdır. Bu alan, hem geçim kaynağı olarak hem de ailelerin çocuklarıyla birlikte vakit geçirebileceği keyifli alan olarak tasarlanmıştır. Soğuk zincirin korunmasını sağlamak için soğuk depolar bulunan balık satış tezgahları ve ahşap bir balık tutma iskelesi önerilmektedir. Ayrıca, servis alanlarına ve park içine girmek istemeyen kullanıcılar için, otoparka yakın bir konumda yer almaktadır. Bu iskele aynı zamanda su sporları aktiviteleri için denize erişim sağlayan bir mekândır.

Tır Otoparkı

Tır parkı, en azından şehir merkezindeki park edecek tır yoğunluğunu azaltmaya yönelik önerilmiştir. Bu park sıradan bir araç parkı olması dışında, projede önerilen lojistik ve tır festivali sırasında, yeni sistem gelişmiş tırların sergilendiği bir alana dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Normal günlerde tır sürücülerinin dinlenme, yemek, duş gibi mimari bir yapı ile birlikte, tırlar için lastik değişimi, su ve basınç istasyonlarının olduğu kompleks bir yapıya dönüştürülmüştür. Bu tır parkı girişinde, parktaki araçların doluluk durumuna göre girişte dijital bir giriş göstergesi ile birlikte güvenlik kapısı mevcuttur. Tır parkına giriş ana kavşaktan her iki yönden de yapılmaktadır. Hopa için bu tır parkı sahip olduğu inovatif yapısıyla, bölge için gerçekleştirilen festivallerle aynı zamanda etkili bir temsil görevi de üstlenmektedir.

Tır Otoparkı

ODAK 7: KENT KAPISI

Kent merkezine girişte, kavşak noktasında yer alan geçit, yalnızca bir ulaşım aracı değil, şehrin kimliğini vurgulayan, yerel mimariye atıfta bulunan, ziyaretçilerin Hopa hakkında ilk izlenimini oluşturacak sanatsal simge olarak tasarlanmıştır. Yaya ve bisiklet geçişine olanak tanıyan bu yeşil geçit, aynı zamanda deniz kenarı ile şehir arasında doğal bir bağlantı kurmaktadır. Şehre otobüsle gelenlerin ilk uğradığı yer olan otogar ile entegre bu köprü, Hopa'nın kapısı niteliğindedir ve kente sıcak bir "Hoş geldiniz" mesajı sunar. Üzerindeki dijital ekranlar, yalnızca sel baskını gibi durumlarda araç yönlendirmesi yapmakla kalmayıp, çeşitli bilgilendirme ve karşılama mesajları ile de işlevsel bir yapı sunar. Yükseltilmiş saksılarda bulunan ağaçlar ve rengârenk bitkilerle donatılmış köprü, panoramik bir manzaraya sahiptir ve tüm çevreyi yukarıdan izleme imkânı sunar. Bu estetik ve fonksiyonel yapı, Hopa'nın modern, doğa dostu ve davetkâr yüzünü temsil etmektedir.

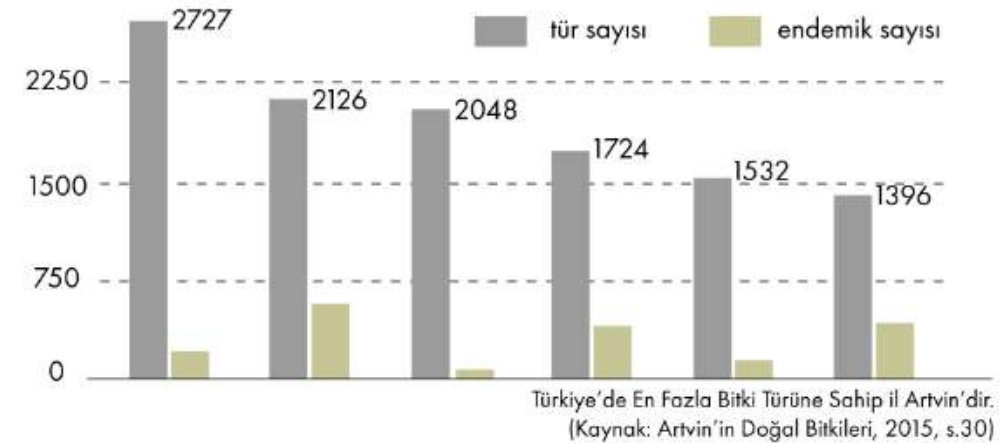
2. Dolgu Alanına Genel Bakış (Otopark, Hopa Kent Kapısı, Kâzım Koyuncu Kültür Merkezi, Festival Alanı ve Pazar Yeri)

ODAK 8: HOPA BOTANİK TURİZMİ

“Artvin, 137 familya ve 761 Cins’e ait olmak üzere sahip olduğu toplam 2727 adet iletim demetli doğal bitki taksonu ile Türkiye’nin en zengin ilidir. Bunlardan 198’i endemik, 302’si endemik olmayan nadir olmak üzere 500 adeti risk altındadır. 21 Cins 1220 bitki taksonunun Artvin’deki yayılışı ilk defa bu çalışmada ortaya konulmuştur. Bu taksonlardan 1 cins ve 4 tür Türkiye Florası için yeni kayıttır.” (Artvin’in Doğal Bitkileri, 2015, s.30). Hopa’nın zengin florasından yararlanarak bölgeye turizm açısından katkı sağlayacak ve botanik turizmini destekleyecek bir odak alanı önerilmektedir. Sel taşkın alanı içerisinde konumlandırılan proje, doğal afet risklerini azaltmak amacıyla entegre bir biyolojik gölet tasarımı içerir. Bu gölet, taşkın durumlarında suyun bir süre tutulduğu ve kontrollü bir şekilde tahliye edildiği alan olarak kullanılacaktır. Göletin giriş bölümünde, bölgenin yerel bitki türlerinin araştırıldığı, çoğaltıldığı ve sergilendiği bir bilimsel laboratuvar ile araştırma sera alanı yer almaktadır. Söz konusu alan, botanik turizmi ile ilgilenen ziyaretçilere bilimsel ve eğitici bir deneyim sunmayı amaçlamaktadır. Proje kapsamında, gölet üzerinde konumlandırılacak geçiş köprüleri ve seyir terasları, ziyaretçilere alanı farklı perspektiflerden deneyimleme imkânı tanıyacak şekilde tasarlanmıştır. Bu bütüncül yaklaşım, doğal ekosistemin korunmasını sağlarken aynı zamanda bölgenin turizm potansiyelini artırmayı hedeflemektedir.

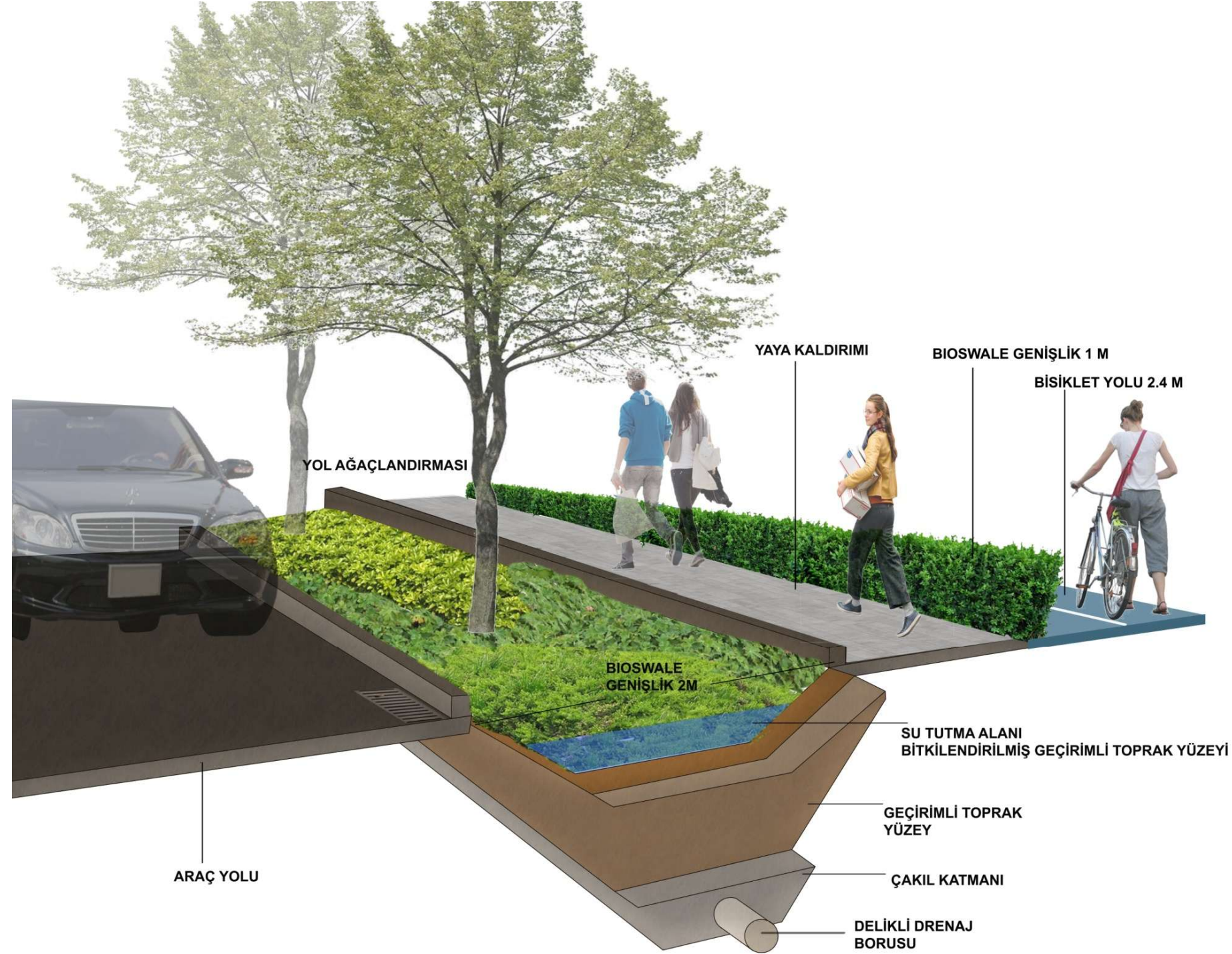
YEREL BİTKİLER

Artvin’in biyolojik mirasını görünür kılmak.

ODAK 9: BİSİKLET YOLU, YAYA KALDIRIMI, ARAÇ YOLU ve BIOSWALE

Projede, ring şeklinde kesintisiz tasarlanan bisiklet yolu, sürdürülebilir ulaşımı teşvik ederken, ona paralel ilerleyen Bioswale sistemi ise yağmur suyunu toplayarak doğal filtrasyon sağlar. Bisiklet yolu ile yürüyüş yolları arasında konumlanan bu yeşil hat hem ekolojik dengeyi destekler hem de kentsel su yönetimine katkıda bulunur. Rota boyunca yerleştirilen bisiklet parkları, kullanıcıların farklı noktalarda duraklayarak erişim kolaylığı sağlamasına olanak tanır ve şehir içi hareketliliği daha verimli hale getirir.

Bisiklet Yolu, Yaya Kaldırımı, Araç Yolu ve Bioswale Kesiti

ALANDA YER ALAN DİĞER FONKSİYONLAR

- **WC**

- **Mevcut yer altı otoparkları**

Ticaret merkezi ve belediye binası altındaki zemin otoparkları korunmuştur.

- **Otobüs durakları**

Toplu taşıma için elektrikli otobüsler önerilmiştir. Otobüs durakları proje alanı sınırları içinde kent merkezi ve kent girişi olmak üzere 2 ayrı noktada önerilmiştir.

- **Bisiklet parkları**

Alan içerisinde uygun yerlere önerilmiştir

- **Elektrikli araç şarj istasyonları**

Otoparklar ve zemin altı otoparklarda önerilmiştir

C. Mimari konsept

Dükkan ve atölye birimlerinde, satılacak ürünlerin ve atölye çıktıları olan eserlerin sergilenmesi için kullanılacak raf sistemi ve motifin iç mekanda yarattığı ışık oyunu

Çay evinde satılan ürünlerin (çay, çaydanlık, demlik, fincan vb.) sergilenmesine olanak sağlayan cephe düzenlemesi.

Yağmurdan korunmak için geniş saçaklar, projenin genelinde tercih edilmiştir.

Hopa Kent Salonu

Büfe satış bölümünde göz raflar

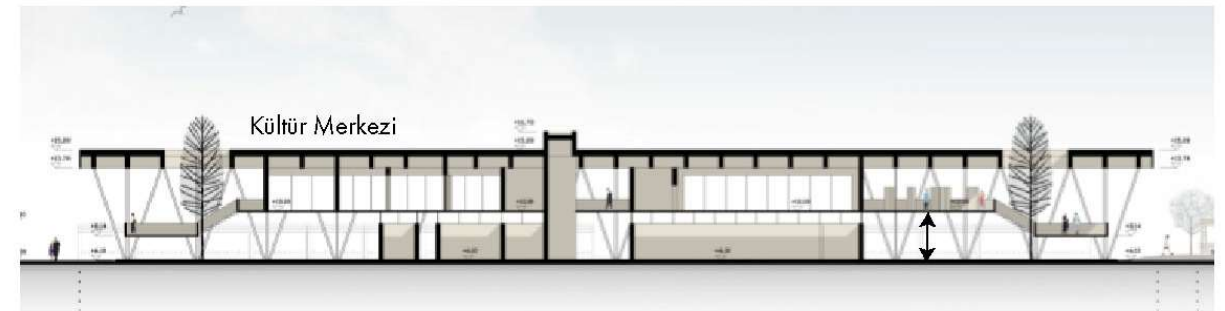
kule

Bağdadî motiflerle şekillenen cephe, kulenin yükseldikçe ritmini değiştirerek hem estetik bir oyun hem de işlevsel bir tasarım sunar. Motiflerin aralıkları, belirli noktalarda manzarayı çerçeveleyerek ziyaretçiye yönlendirilmiş bakış açıları sunar. Aynı zamanda, rüzgârın akışını dengeleyerek sert etkilerini yumuşatır ve kuleyi yarı açık-doğayla iç içe bir mekâna dönüştürür. Böylece kule, hem çevresiyle güçlü bir ilişki kuran hem de mekânsal deneyimi zenginleştiren bir algı katmanı kazanır.

SERENDER

Serender, Karadeniz'in kırsal mimarisinde gıdaları nemden ve hayvanlardan korumak için yerden yükseltilmiş, hava alan ve ahşap taşıyıcılar üzerinde yükselen bir yapıdır. Ancak yalnızca işlevsel bir depo değil, aynı zamanda yapısal ve estetik bir öge olarak bölgenin mimari hafızasında önemli bir yer tutar. Projede kültür merkezi olarak işlevlendirilen yükseltilmiş yapı, Karadeniz'in zorlu iklim koşullarına uyum sağlayan, yerel yapı tekniklerinden ilham alan ancak çağdaş malzemelerle yeniden yorumlanan bir mekânsal organizasyon sunuyor. Alt kot açık hava etkinlikleri ve buluşmalar için geniş bir platform sunarken, üst kot kullanıcı hareketine duyarlı; hareketli duvarlar ve esnek mekan organizasyonu sayesinde farklı etkinlik formatlarına adapte olabilmeyi sağlıyor.

D. Aydınlatma Kararları

